

MUZEJI ZA DRUŠTVENI SKLAD

LJUBICA DUJMOVIĆ KOSOVIĆ □ Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka

sl.1. Detalj s izložbe *Dizajn uživo* Damira Bralića, Mali salon, 2010.
Foto: Filip Čargonja

Izložbe koje je riječki Muzej moderne i suvremene umjetnosti realizirao u povodu Međunarodnog dana muzeja po-djednako su zainteresirale riječku stručnu i ukupnu javnost, privukavši velik broj posjetitelja u izložbeni prostor Malog salona na riječkom Korzu. Valja naglasiti da je publika pokazala iznimno zanimanje za izložbu Vanje Cuculića *Kod Cuculića*, iako je i izložba Damira Bralića *Dizajn uživo* rezultirala priličnim zanimanjem riječke publike.

Uvod u "galerije" na otvorenome

Najavom događanja, osvrtima i esejima tijekom i nakon održavanja programa u povodu Međunarodnog dana muzeja u Rijeci 2010. g. dalo se naslutiti očekivanje organizatora da će zadana tema potaknuti problemsko promišljanje pojava u društvenim odnosima i vizualnoj umjetnosti koje se uvelike referira na muzejsku praksu s obzirom na ulogu muzejskih institucija u smislu promotora novih odnosa u suvremenom društvu u kojemu se pojedinačno i lokalno suprotstavlja općemu i globalnome. Upozoravanje na mogući utjecaj dizajna i sve jače industrije oglašavanja na svakog pojedinca, bez obzira na to kojoj sredini pripadao (urbanoj ili ruralnoj), kao i na mogućnosti koje u tom segmentu nude muzejske tehnologije, za riječki je muzej bio valjan povod i snažan izazov da zakorakne u avanturu demistificiranja oblika i pojava kreativnih izričaja pojedinaca i sve agresivnijih industrija oglašavanja, unutar kojih se spektakl kao odrednica misaonog modela udomaćio kako u naručitelja, tako i u konzumenata proizvoda i sadržaja.

Dakle, riječki muzej moderne i suvremene umjetnosti tim je povodom u svom izložbenom prostoru na Korzu - riječkoj kulturnoj šetnici, uz pomoć zastakljenih otvora stvorio preduvjet za uspostavu vizualne komunikacije s prolaznicima, od kojih su brojni zastali u izložbenom prostoru, te ostvario pretpostavku kvantitativnog plasiranja informacija. Tako je Mali salon tijekom četiri tjedna ugostio dva vrsna dizajnera: Vanju Cuculića s izložbom *Kod Cuculića* i Damira Bralića s izložbom *Dizajn uživo*, u sklopu programa pod nazivom *Od ideje do poruke - dizajn vizualnih komunikacija*. Izložbe su postavljene jedna za drugom gradivom se referirajući jedna na drugu, i to u dijelu koji se odnosi na dizajn i industriju oglašavanja. No jednako su tako svojim sinergijskim djelovanjem za vrijeme izložbi i nakon njihova zatvaranja na zadivljujući način fokusirale stručnu i svekoliku javnost na stvarnost koja se živi punom opčinjenošću zavodljivog jezika i znakovlja skrivenih, katkad i nedobronamjernih poruka, te su usmjerile pozornost pojedinca na aktualnost dizajna samog po sebi.

sl.2-3. Detalj s izložbe *Kod Cuculića*, Mali salon, 2010.

Foto: Studio Cuculić

Izložbu *Dizajn uživo* autora Damira Bralića (od 20. do 28. svibnja 2010.) činio je korpus dizajnerskih rješenja koja u svom ishodištu polaze od ideje koja ni u jednome svom transformacijskom stadiju nije “podlegla” jednostranom zahtjevu naručitelja/očekivatelja profita ili zagovornika ambicioznih planova skupina koje u svojim nastupima “skromno” naglašavaju osobni identitet. Produkt je određen puninom informacije, očekivane etičke razine te je u izvedbi bio prilagođen mediju.

Izložba je koncipirana kao samostalna i edukativna izložba koja problematizira informaciju i njezinu transformaciju u poruku sa stajališta znaka/simbola, čitanja poruke i mogućih utjecaja na promatrača ili ciljanu skupinu gledatelja. Takav je koncept zahtijevao od autora da u izložbu uključi međufazne uratke koji su u praksi industrije oglašavanja izvan oka promatrača.

Samostalna izložba Vanje Cuculića *Kod Cuculića* snažan je komentar društvene stvarnosti i procesa u društvenim odnosima - bravurozna interpretacija doma/kuće koja pripada pojedincu, njegovoj obitelji i onima koji su imali poziv za ulazak u njegov dom. Ulaskom u gotovo virtualni dom, koji je za nas kreirao mladi dizajnerski tim Šesnić & Turković, i sami se počinjemo pitati gdje prestaje realno i počinje virtualno, i obratno. Ludički i bez zastoja, taj ambiciozni mladi dizajnerski dvojac razgolićuje intimu Cuculićevih - njihov kao i naš intimni kutak (ili ga mi tako pamtim) uzurpiran je ovisnostima, tako da boravak u tom ambijentu stvara toliko prepoznatljivu ugodu da su se posjetitelji bez unutarnjeg otpora prema naučenoj radnji udobno smjestili na trosjedu u dnevnom boravku, ispred "čarobne kutije" kroz koju su im i u toj prilici upućene "slike" kojima "čarobnjak" dizajner za nepoznatog naručitelja oblikuje uvjerenje i potiče želju za posjedovanjem te ih uvjerava u ispravnost odluke koja se temelji na punini kreiranog sadržaja. Slike koje gledamo snažne su, govor je jasan, tako da nema potrebe osporiti ih ili propitati njihovu poruku. Isto je i s ostalim prostorima Cuculićeva doma: s polica nas zavode kvalitetna istarska vina, garderobni je ormar prepun dizajnerskih majica, hodnik je upravo onakav kakav smo u svojim kreativnim sanjarijama priželjkivali. Tim likovnim postavom mladi su dizajneri Šasnić&Turković uprizorili ulogu Studija Cuculić u oblikovanju vizualnih identiteta svakog projekta i njegov opstanak u realnom svijetu.

Oblikovanje poruka i stvaranje brenda za dizajnerski Studio Cuculić dnevni je zadatak. Uspjeh je potpun kada je misija ostvarena - kada je izrađen reklamni sadržaj koji određuju etički kodeks i kreativni doseg utemeljen na slobodi interpretacije sadržaja pri transformaciji u poruku. Put od ideje do realizacije nije lak, nije jednostavan i nije bez zamki koje zahtijevaju odgovornost. Kao što u katalogu riječke izložbe Dragana Lucija Ratković ističe, "raditi u kreativnom klasteru na razvoju i osmišljavanju kulturno-turističkih destinacija i njihovih atrakcija, otkrivati i prepoznati skrivene potencijale koji leže u prirodi i kulturi različitih mjesta, gradova i regija, istraživati njihove međusobne poveznice i njihov tisućljetni rast u jedinstvu s lokalnim ljudima, a onda sve to uobličiti u konkretne tržišno prepoznatljive znakove, oblike i proizvode, te ih komunicirati na kreativan i inovativan, a opet čitljiv način, za mnoge kreativne ljude čini se kao prilika života". Da je Cuculić svoju priliku(prilike) prepoznao, svjedoče kataloški tekstovi autora Srđane Modrić, *Uvodni tekst*; Marka Koržineka, *Problem*; Damira Bralića, *Od knjige do plakata*; Maroja Mrduljaša, *Dizajn vina*; Du-bravke Mihanović, *Plakati koji zaviruju iza vidljivoga* i Dragane Lucije Ratković bez naslova.

Izložbu prati plakat koji potpisuju Šasnić&Turković, isti autori koji potpisuju i likovni postav izložbe, a autori fotografija su Dag Oršić, Alan Matuka, Dražen Lapić i Ana Mrazek. Nakladnici kataloga su Muzej moderne i suvremene umjetnosti i Studio Cuculić.

Izložba je nominirana za nagradu *Red Dot - Best of the Best 2010.*, a Međunarodni žiri za dodjelu nagrade od 15 članova, u kategoriji *communication design*, zaista je dodijelio riječkoj izložbi *Kod Cuculića* prestižnu nagradu *Red Dot - Best of the Best 2010.*

Valja napomenuti je dvojcu Šesnić&Turković nagrada dodijeljena u jakoj konkurenciji od preko šest tisuća radova koje su nominirali dizajneri iz 44 zemlje. Imponira podatak da je nagrada dodijeljena mladim dizajnerima iz Zagrebu i izložbi s kojom je MMSU u Rijeci obilježio Međunarodni dan muzeja 2010. g.

Primljeno: 11. veljače 2011.

MUSEUMS FOR SOCIAL HARMONY

The *Kod Cuculić* exhibition and the exhibition of Damir Bralić *Design Live*, which the Rijeka Museum of Modern and Contemporary Art produced to mark International Museum Day, were interesting to both the art discipline and the general public in Rijeka and drew a good number of visitors to the exhibition venue of the Small Salon on Rijeka's Korzo.

The exhibition *Design Live* by Damir Bralić consisted of a body of design approaches premised on an idea that in not a single one of its transformative stages submitted tamely to the one-sided demand of client/profit-seeker or advocates of the ambitious plans of groups that in their appearances "modestly" emphasise their personal identity.

The individual exhibition of Vanja Cuculić called *Kod [Chez] Cuculić* is a powerful commentary on social reality and process in social relations – a bravura interpretation of house and home that belongs to the individual, his family and those who have received an invitation to enter it. On entry into a practically virtual home, created for us by the young design team of Šesnić and Turković, we ourselves begin to wonder where the real comes to an end and the virtual starts, and vice versa. The exhibition received the prestigious award *Red Dot – Best of the Best 2010* in the category of communication design.